

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการสำรวจนิสัย และทัศนคติที่มีต่อการเรียน และทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา ของนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาพลศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. นิสัยในการเรียน
2. ทัศนคติที่มีต่อการเรียน
3. ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา
4. งานวิจัยในประเทศ
5. งานวิจัยในต่างประเทศ

นิสัยในการเรียน

ความหมายของนิสัยในการเรียน

ไอเซนค อาร์โนลด์ และ มิลลี (Eysenck, Arnold and Meili, 1972) กล่าวว่า "นิสัย หมายถึงแนวโน้มของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ จนกลายเป็นกิจนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดจากการฝึกฝนเป็นประจำ"

แมดดอกซ์ (Maddox, 1963) กล่าวว่า พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นประจำ จนกลายเป็นนิสัยนั้นมิได้เกิดจากสัญชาตญาณ หากแต่เป็นผลของการเรียนรู้และฝึกฝน ฉะนั้นนิสัยจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขได้ นิสัยในการเรียนจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้น เพราะพฤติกรรมการเรียนนั้นได้รับความสำเร็จ ความพอใจ หรือสามารถแก้ปัญหาได้ การกระทำนั้น ๆ ก็จะได้รับ การกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกลายเป็นนิสัยติดตัวไป

สัจิตร ศิริรัตน์ (2522) นิธิยในการเรียน หมายถึง เทคนิค และทักษะในการเรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน และช่วยส่งเสริมให้การเรียนดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นิธิยในการเรียนจะเกิดขึ้น เพราะพฤติกรรมการเรียนรู้นั้นได้รับผลสำเร็จ มีความพอใจและสามารถแก้ปัญหาได้ จึงได้มีการกระทำซ้ำ ๆ จนในที่สุดกลายเป็นนิสัยติดตัว

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่านิธิยในการเรียนคือแบบแผนของพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทางการเรียนอันเกิดจากการเรียนรู้ และได้รับการฝึกฝนหรือปฏิบัติ ซ้ำ ๆ จนกลายเป็นนิสัยโดยเฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน วิธีการเรียนและการใช้เวลาในการเรียน ซึ่งแสดงออกได้ 2 ลักษณะ คือ

1. นิธิยในการเรียนที่ดีเป็นการแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้จักวิธีการทำงาน และวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ รู้จักการใช้เวลาอย่างเหมาะสม และสามารถจัดระบบการเรียนให้กับตนเองได้

2. นิธิยในการเรียนที่ไม่ดี เป็นการแสดงพฤติกรรมอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน ไม่รู้จักวิธีการทำงาน และวิธีการเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ใช้เวลาอย่างไม่เหมาะสม และไม่สามารถจัดระบบการเรียนของตนเองได้

ทัศนคติที่มีต่อการเรียน

ความหมายของทัศนคติที่มีต่อการเรียน

เทอร์สโตน (Thurstone, 1967) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจ ที่อาจแสดงให้เห็นได้โดยพฤติกรรมภายนอกเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1975) ได้กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึงพฤติกรรม หรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ต่อแนวความคิดหรือต่อสถานการณ์ใด ๆ ในทางเข้าหา หรือหนีออกห่าง และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองไปในทิศทางเดิมเมื่อประสบกับสิ่งนั้น หรือสถานการณ์นั้นอีก

กู๊ด (Good, 1959) ได้ให้ความหมายว่า "ทัศนคติ คือการตั้งใจหรือความโน้มเอียงของบุคคลที่จะตอบสนองต่อวัตถุหรือสถานการณ์ โดยมากจะมีความรู้สึก และอารมณ์ประกอบด้วย"

การ์ริสัน และมากอน (Garrison and Magoon, 1972) กล่าวว่า "ทัศนคติ คือ แนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยวิถีทางที่แน่นอน"

วารินทร์ สายโอบเอื้อ และคณะ (2522) ได้สรุปว่า "ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก และท่าทีของคนเรามาก่อนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นความรู้สึกในทางชอบ ไม่ชอบ และมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ตามความรู้สึกดังกล่าว"

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) ได้สรุปว่า "ทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจที่มีแนวโน้ม จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหนีออกไป"

ปราณี รามสูต (2528) กล่าวว่า "ทัศนคติ หมายถึงความคิดความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึกและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์เป็นอย่าง ๆ ไป อันมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ บุคคลนั้น ๆ หรือเหตุการณ์นั้น ๆ"

สมศักดิ์ สินธุรเวชญ์ (2522) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น โดยอาจแสดงให้เห็นได้ในลักษณะต่อไปนี้

ทัศนคติเชิงนิมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะความพอใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุนปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

ทัศนคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงข้ามกับทัศนคติเชิงนิมาน เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินดี ไม่ร่วมมือ ไม่ทำตาม

ทัศนคติเป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งทัศนคติเชิงนิมาน และทัศนคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับชอบ หรือเกลียด เป็นต้น

ซิมบาร์โด (Zimbardo, 1979) ได้สรุปว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. ความคิดความเชื่อ (Belief) หรือความเข้าใจที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่สิ่งนั้นเป็นหรือควรจะเป็น
2. ความรู้สึก (Affect) หรืออารมณ์ที่สัมพันธ์กับความคิดความเชื่อ วัดได้จากปฏิกิริยาทางร่างกายหรือแนวโน้มและแบบแผนในการตอบสนอง
3. พฤติกรรม (Tendency) เป็นการกระทำที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องกันจากความคิดและความรู้สึก

ไพบูลย์ อินทรวีชา (2517) ได้สรุปลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิด และการกระทำของบุคคล เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใด ๆ แล้วบุคคลนั้น ๆ จะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด
3. แม้ว่าทัศนคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความมั่นคงพอสมควร แต่ทัศนคติก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และการเรียนรู้

จากความหมาย และลักษณะของทัศนคติที่ได้กล่าวข้างต้น อาจนำมาอธิบายเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนได้ว่า ทัศนคติที่มีต่อการเรียนเป็นสภาพทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรม ที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อครู โรงเรียน และระบบการศึกษา เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้ซึ่งอาจแสดงออกได้ 2 ด้านคือ

1. ทัศนคติในการเรียนที่ดีนักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ สนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับในความสามารถและวิธีการของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา
2. ทัศนคติในการเรียนที่ไม่ดี นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ๆ ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษา หมายถึง สภาวะความพร้อมของจิต และประสาท ที่จะตอบสนองต่อวิชาชีพพลศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นในทางบวก หรือสนับสนุน และในทางลบ หรือต่อต้านวิชาชีพพลศึกษา ถ้าเป็นไปในทางบวกหรือสนับสนุน เรียกว่า มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา แต่ถ้าเป็นไปในทางลบหรือต่อต้าน เรียกว่า มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษานี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ที่มีต่อการพลศึกษา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียน ในด้านวิภาวิสัย (Affective Domain) ซึ่งสามารถจำแนกระดับของวิภาวิสัยออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. การรับ (Receiving) พฤติกรรมในระดับนี้ ผู้เรียนเห็นความสำคัญของผลการออกกำลังกาย โดยสามารถบรรยายถึงผลการออกกำลังกายเหล่านี้ เช่น การเพิ่มอัตราการเต้นของชีพจร และการที่มีเหงื่อออก

2. การสนองตอบ (Responding) พฤติกรรมในระดับนี้ คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามระเบียบ และกฎข้อบังคับของการเล่นโดยเคร่งครัดตลอดเวลาของการเล่น

3. การตีค่า (Valuing) พฤติกรรมในขั้นนี้คือ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะแสดงให้เห็นว่า มีความต้องการที่จะปรับปรุงทักษะการกีฬาของตนเองให้ดีขึ้น ด้วยการใช้เวลาในตอนหยุดพัก หรือตอนเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อฝึกซ้อมทักษะที่ได้เรียนในชั่วโมงเรียนมาแล้ว

4. การจัด (Organization) พฤติกรรมในขั้นนี้คือผู้เรียนสามารถกระทำตนให้เป็นนักกีฬาที่ดี

5. คุณลักษณะที่เกิดจากค่านิยม (Characterization) พฤติกรรมในระดับนี้คือ ผู้เรียนเขียนโปรแกรมการรักษาสุขภาพของตนเองพร้อมบอกด้วยว่า เพราะเหตุใดจึงมีความสำคัญ และจำเป็น (วราศักดิ์ เพียรชอบ, 2523)

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษา ทั้งนี้เพราะทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา ก่อให้เกิดความตั้งใจอยากรู้ อยากเห็นในวิชาที่ครู อาจารย์สอน เอาใจใส่ในการเรียนอย่างแท้จริง รู้สึกว่าการ

เรียนพลศึกษาเป็นของสนุก มีคุณค่า และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เรียนเกิดความพอใจในสิ่งที่เรียนก็ย่อมจะชวนชาวycinคิดว่าหาความรู้ หนักฝึกซ้อม ดังนั้นย่อมจะก่อให้เกิดผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาด้วย

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในการเรียน

เชอริฟ และเชอริฟ (Sherif and Sherif, 1969) ได้อธิบายว่าทัศนคติมิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ จึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้ทัศนคติยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลกับคนอื่น หรือสถานการณ์ ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะที่ไม่เป็นกลางจะมีระดับของความพอใจหรือไม่พอใจเสมอ ดังนั้นการที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะต้องศึกษาทั้งในด้านความคิด แรงจูงใจ และพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะที่เฉพาะเจาะจง

ซิมบาร์โด (Zimbardo, 1979) ได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่า ควรจะเป็นไปโดยการให้ข้อมูลใหม่ ๆ การสังเกตตัวแบบ การพิจารณาผลที่ตามมาของการกระทำของเขา การเปลี่ยนแปลงการให้รางวัลและการลงโทษต่อทัศนคติที่มีอยู่เดิม และการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางจิตใจ

ไพบูลย์ อินทรวีชา (2517) ได้สรุปแนวความคิดในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้โดยการจัดสภาพการณ์ให้ใหม่ สร้างแรงจูงใจ หรือให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในเรื่องเหล่านั้นใหม่ ด้วยเหตุผลด้วยการกระทำ หรือการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้สัมพันธ์กับบุคคลเพื่อให้มีทัศนคติที่พึงปรารถนา

สุมิย์ ธีรดากร (2525) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวิธีเปลี่ยนทัศนคติว่าสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. เปลี่ยนส่วนประกอบทางด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ของผู้เรียน เพราะถ้าทัศนคติทางด้านความรู้เปลี่ยนแปลงก็มีแนวโน้มที่จะทำให้ส่วนประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective) และส่วนประกอบทางด้านการกระทำเปลี่ยนแปลงด้วยทำได้โดย

1.1 ใช้วิธีแนะแนว เช่น การอธิบายชี้แจง จัดอภิปรายหรือเชิญวิทยากร มาบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเพราะผู้เรียนอาจจะทราบมาเพียง ครึ่ง ๆ กลาง ๆ หรือข้อมูลที่ทราบมาไม่ถูกต้องก็ได้

1.2 ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนไม่ชอบวิชาใด เพราะเรียนวิชานั้นไม่เข้าใจ ผู้สอนก็พาผู้เรียนไปชมของจริง วิชาจริง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและอยากเรียนวิชานั้นต่อไป

2. เปลี่ยนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ เช่น

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก ของพาฟลอฟ (Classical Conditioning Learning) ใช้วิธีเชื่อมโยงสิ่งเร้า 2 อย่างขึ้นไป เช่น ต้องการให้ผู้เรียนเห็นโทษของยาเสพติดว่าเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรปฏิบัติ ก็นำภาพคนติดยาเสพติดที่ดูแล้วน่ารังเกียจน่ากลัวไปคู่กับยาเสพติดทุกครั้ง ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ก็จะต้องรับรู้โทษของยาเสพติดที่มีต่อคนในสภาพที่น่ารังเกียจ น่ากลัว ควบคู่กันไปทุกครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมโยงระหว่างยาเสพติดกับโทษของยาเสพติด ก็จะมีผลทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจและกลัว ไม่กล้าแตะต้องยาเสพติด

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบการกระทำ ของสกินเนอร์ (Operant Conditioning Learning) วิธีนี้จะให้แรงเสริมต่อเจตคติที่ดีและงดให้แรงเสริมต่อเจตคติที่ไม่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม ทำได้ดังนี้

2.2.1 ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เป็นจริง

2.2.2 จำลองสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

3. เปลี่ยนแปลงโดยอาศัยอิทธิพลของกลุ่ม (Group Pressure) โดยยกให้ผู้เรียนได้เข้าไปร่วมในกลุ่มผู้เรียนที่กำหนดเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าการกระทำของตนไม่เหมือนกลุ่ม จึงพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสมาชิกในกลุ่ม หรืออาจจะใช้วิธีออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามก็ได้ ซึ่งวิธีการเหล่านี้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์ (2528) ซึ่งได้กล่าวถึงการสร้างทัศนคติ หรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดี ที่เกี่ยวข้องกับ การเรียน สรุปได้ดังนี้คือ

1. ให้การแนะนำ โดยพยายามชี้แจง หรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ สิ่งใด ๆ อย่างมีเหตุและผล แนะนำแนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสม ชี้ให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้การลงโทษ

2. พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัดและความต้องการแก่ผู้เรียน แต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้การลงโทษ

3. พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเอง และมีส่วนรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่นการสอบหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งเป็นกลุ่มให้ผู้เรียนค้นคว้าทดลองด้วยตนเอง ผู้เรียน จะเกิดความเข้าใจ ภาคภูมิใจต่อบทเรียนนั้น ๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยไม่ดีต่อบทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

สจ่า จันทรเอม และคณะ (2521) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงการเปลี่ยนแปลงของ ทัศนคติไว้ดังนี้คือ ถ้าพบว่าผู้เรียนมีทัศนคติอันไม่พึงประสงค์ ผู้สอนควรที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ทัศนคติของผู้เรียนให้เป็นไปในทางพึงประสงค์ วิธีการที่ผู้สอนอาจใช้ในการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติของผู้เรียนมีดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงอธิบาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่าง แจ่มแจ้งบางที่ผู้เรียนอาจมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น อย่างครึ่ง ๆ กลาง ๆ ถ้าผู้เรียนได้ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมด ผู้เรียนอาจเปลี่ยนแปลง ทัศนคติได้

2. โดยเหตุที่อารมณ์มักมีส่วนในการสร้างทัศนคติมาก การให้ผู้เรียนได้ดู ภาพยนตร์ หรือได้ฟังเรื่องราวที่ช่วยอารมณ์ ให้ชอบสิ่งที่เด็กไม่ชอบมาก่อน ก็อาจช่วย ให้ผู้เรียนเปลี่ยนทัศนคติได้มากเหมือนกัน

3. ด้วยเหตุที่สิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อทัศนคติมาก ดังนั้นถ้าผู้สอน ต้องการแก้ไขทัศนคติของผู้เรียน ผู้สอนอาจจัดให้ผู้เรียนได้คบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีทัศนคติ ที่ดี บางที่ผู้เรียนสามารถแก้ไขทัศนคติบางอย่างได้โดยอาศัยการเอาอย่างจากเพื่อน

4. การอ่านหนังสือที่ดีก็ช่วยทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนทัศนคติได้ในบางโอกาส แต่

ผู้สอนต้องคอยอธิบายกับผู้เรียน และชี้ช่องทางให้ผู้เรียนมองเห็นจุดสำคัญหลังจากที่ได้อ่านหนังสือแล้ว

5. การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนโดยการกระทำ อาจจะช่วยแก้ไขทัศนคติของเด็กได้มาก ในขณะที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์นั้น ๆ ผู้สอนจะต้องคอยดูแลและให้ความช่วยเหลืออยู่ด้วยทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแจ่มแจ้ง นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติหลายทฤษฎี ได้แก่

1. ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ฮอฟฟแลนด์ เจนนิส และเคลลี (Hoffland, Janis and Kelly, อ้างใน Insko, 1967) ได้ร่วมกันศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยยึดหลักของการเสริมแรงว่าทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงเมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion) อันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ ถ้าบุคคลมีประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากได้รับการเสริมแรงทางบวก บุคคลจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น และในทางตรงกันข้ามบุคคลมีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เป็นไปในทางลบ เช่น เคยได้รับการลงโทษ บุคคลก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดได้มากน้อยเพียงใด ต้องอาศัยการเสริมแรง นอกจากนี้องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ก่อนที่บุคคลจะเกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ จะต้องมีความสนใจในข่าวสารที่ได้รับก่อน เมื่อสนใจก็มีความเข้าใจเกิดขึ้น จึงยอมรับข่าวสารนั้น ๆ การยอมรับขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ ซึ่งอยู่ในรูปต่าง ๆ กัน เช่นการให้เหตุผลหรือการสื่อสารชักจูง

2. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Active Participation Theory) จากการศึกษาในจิตวิทยาสังคม ทัศนคติหรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนได้ถ้ามีส่วนร่วมในสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งเทรนดิส (Triandis, 1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการทดลองของ เลวิน (Lewin) เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องในสัตว์ มีกลุ่มที่ฟังการบรรยายอย่างเดียว กับกลุ่มที่ฟังการบรรยายและมีการอภิปรายถึงประโยชน์และหลักโภชนาการ จากการติดตามผลปรากฏว่ากลุ่มที่มีการฟังบรรยายอย่างเดียวยังปฏิบัติตามร้อยละ 3 ส่วนกลุ่มที่มีการฟังและมีการอภิปรายด้วย มีการปฏิบัติตามถึงร้อยละ 32 จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมจะมีผลต่อทัศนคติของบุคคลมาก

ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมโดยตรง (Active Participation) จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ยืนยาวกว่าโดยทางอ้อม (Passive Participation)

3. ทฤษฎีความสมดุลย์ (Balance Theory) ซาเทน (Sartain, 1973)

กล่าวว่า โดยปกติบุคคลจะพยายามรักษาความสมดุลย์ของทัศนคติของตนเองไว้ คือเมื่อมีทัศนคติที่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและได้รับข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งนั้นในด้านที่ดีก็จะทำให้ทัศนคติที่มีต่อสิ่งนั้นอยู่ในสภาพสมดุลย์ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดี ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งกับทัศนคติเดิม ทำให้บุคคลเกิดความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งนั้น ซึ่งอาจทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธข้อมูลใหม่ที่ได้รับก็ได้ เพื่อทำให้ความรู้สึกขัดแย้งนั้นลดน้อยลงมากที่สุด

4. ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (Social Judgement Theory) ซึ่ง

เชอริฟ และ เชอริฟ (Sherif and Sherif, 1969) ได้ยืนยันว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้โดยการเรียนรู้จะสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม ประกอบกับการมีความคิดเกี่ยวกับตนเองอยู่ด้วย การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะเกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งระหว่างทัศนคติเดิมกับข้อมูลใหม่ที่ได้รับ บุคคลจะเปรียบเทียบทัศนคติเดิมกับข้อมูลใหม่ที่ได้รับถ้าทัศนคติเดิมขัดแย้งกับบรรทัดฐานของกลุ่ม (Group Norms) และข้อมูลใหม่มาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่ม ก็จะทำให้บุคคลสงสัยว่าทัศนคติของเขาอาจคลาดเคลื่อนไปจากบรรทัดฐานของกลุ่ม ซึ่งมีผลทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ตามข้อมูลใหม่ที่ได้รับเพราะเชื่อว่าถูกต้องตามมาตรฐานของกลุ่ม

จากทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดกระทำให้เกิดขึ้นได้ โดยการให้การเสริมแรง การให้มีส่วนร่วม การให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ตลอดจนการให้การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทางสังคมก็อาจทำให้บุคคลปรับทัศนคติของตนให้เหมาะสมกับสภาวะของสังคม เพื่อช่วยให้ตนปรับตัวเข้ากับสังคมดีขึ้นในตนเองเดียวกัน ทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพพลศึกษาก็ย่อมสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้เช่นกัน

การวัดทัศนคติ

เอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957) ศึกษาพบว่าในการวัดทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สามารถทำได้หลายวิธีคือ

1. การถามโดยตรง (Direct Questioning) วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่าย และดีที่สุดคือ ถ้าเราต้องการทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวของใครสักคนหนึ่ง ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ใช้วิธีการถามโดยตรงว่าเขามีความรู้สึกหรือคิดเห็นต่อสิ่งนั้นอย่างไร

วิธีนี้มีข้อเสีย คือ ผู้ถามอาจไม่ได้รับคำตอบที่จริงจังจากผู้ตอบ หรือผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เพราะผู้ตอบอาจเกิดความเกรงกลัวต่อการแสดงความคิดเห็น

วิธีแก้ที่ดีที่สุด คือ ผู้ถามควรสร้างบรรยากาศให้ผู้ตอบรู้สึกว่าเป็นอิสระ คำตอบนั้นต้องเป็นความลับรู้เฉพาะผู้ถามกับผู้ตอบ และให้ผู้ตอบแน่ใจว่าผลการตอบของเขาจะไม่กลับมากกระทบกระเทือนสถานภาพของเขา

2. การสังเกตพฤติกรรม (Direct Observation of Behavior) มีผู้เสนอว่า ถ้าต้องการทราบว่าใครมีความคิดเห็นหรือรู้สึกต่อสิ่งใดอย่างไร ก็ให้สังเกตพฤติกรรมของเขาต่อสิ่งนั้น แต่วิธีนี้มีคนโต้แย้งมากกว่า พฤติกรรมของคนไม่อาจแสดงถึงทัศนคติต่อสิ่งใดได้ และการที่คนเราจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาในใจของเขา อาจไม่ฮึกทำสิ่งนั้นก็ไม่ได้

นอกจากนี้อีกวิธีหนึ่งก็คือ สร้างข้อความเชิงข้อคิดเห็นต่อสิ่งเร้าที่เราต้องการวัดทัศนคติ โดยข้อความดังกล่าวจะเป็นเครื่องเร้าให้คนที่เราต้องการจะให้เขาแสดงทัศนคติต่อสิ่งนั้น ตอบในเชิงเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อข้อความนั้น วิธีการวัดทัศนคติแบบนี้ ได้แก่

1. วิธีวัดทัศนคติแบบของเทอร์สโตน (Thurstone) มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้คือ (สภาพ วาดเขียน, 2525)

1.1 สร้างข้อความเกี่ยวกับวัตถุทางทัศนคติไว้ให้มีจำนวนข้อมาก ๆ

1.2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิคัดเลือกข้อความ แบ่งออกเป็น 11 กอง โดยให้ผู้ตัดสินเลือกข้อความที่มีน้ำหนักเท่า ๆ กัน ไว้ในกองเดียวกัน จากเห็นด้วยมากที่สุด (มีน้ำหนักมากที่สุด) ถึงน้อยที่สุด

1.3 ทั้ง 11 กอง จะเรียงจาก 1 ถึง 11 ตามลำดับ และคำนวณค่าประจำข้อโดยคิดค่ามัธยฐาน (Medium) จากจำนวนความถี่ของผู้ทรงคุณวุฒิคัดเลือกแต่ละข้อ

1.4 คำนวณหาค่า Q (Quartile) หรือค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Interquartile Range) ข้อใดที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ก็คัดเลือกออกไป

1.5 จะคงเหลือข้อคำถามจำนวนน้อยไว้สำหรับใช้วัดทัศนคติ

2. วิธีวัดทัศนคติแบบของลิเคิร์ต (Likert) วิธีนี้มีหลักการ ดังนี้คือ (สภาพ วาดเขียน, 2525) ถ้าผู้ตอบได้คะแนนรวมจากแบบวัดมาเท่าใด ก็แสดงว่าผู้ตอบมีทัศนคติในทางชอบต่อวัตถุมากเท่านั้น วิธีการก็คือ สร้างข้อคำถามให้มีคำตอบไว้สำหรับเลือกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกำหนดค่าคะแนนประจำข้อให้เป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ คะแนนประจำข้อจะมีค่ากลับกัน สำหรับข้อความที่มีความหมายในทางตรงข้ามกัน ในการใช้ประเมินค่านี้ ผู้ใช้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ที่ต้องการวัดตอบ นำคะแนนมาคิดว่า วิธีการเลือกข้อกระทำได้โดยนำคะแนนประจำข้อมาหาค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวม แล้วคัดเลือกข้อสหสัมพันธ์สูง ไว้ใช้เป็นแบบวัดทัศนคติที่มีต่อวัตถุทางทัศนคตินั้น ๆ

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติต่อการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะทัศนคติต่อการเรียนในทางที่ดี ก่อให้เกิดความตั้งใจ อยากรู้อยากเห็นในวิชาที่ครูสอน เอาใจใส่การเรียนอย่างแท้จริง นอกจากนั้นยังทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ รู้สึกว่าการเรียนเป็นของสนุก น่าค้นหา ลงมือกระทำ และเมื่อผู้เรียนเกิดความพอใจในสิ่งที่เรียน ก็ย่อมจะขวนขวายพยายามค้นคว้าหาความรู้ เตรียมพร้อมที่จะแก้ไขอุปสรรคต่าง ๆ ให้ผ่านไปด้วยดีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตนวางไว้

การวัดนิสัยและทัศนคติในการเรียน

บราวน์และโฮลท์ซแมน (Brown and Holtzman, 1965) ได้ศึกษาพบว่านิสัยและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเป็น

ตัวทำนยาร่วมถึงความสำเร็จของนักเรียนได้ และได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Study Attitudes) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953 โดยมีวัตถุประสงค์คือ

1. ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนที่มีนิสัยและทัศนคติในการเรียนแตกต่างกัน
2. หาวิธีช่วยเหลือนักเรียนให้ปรับปรุงนิสัยและทัศนคติในการเรียนตลอดจน

ได้ตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง

3. ทำนยความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน

แบบสำรวจนิสัยและทัศนคตินี้มีอยู่ 2 ชุด คือ

1. สำหรับใช้กับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (C-College Form)
2. สำหรับใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (H-High School Form)

เนื้อหาของแบบสำรวจประกอบด้วย

1. ด้านนิสัยในการเรียน (Study Habits) แยกย่อยออกเป็น
 - 1.1 การหลีกเลี่ยงการพลัดเวลา (Delay Avoidance) หมายถึงการทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อ
 - 1.2 วิธีการทำงาน (Work Method) หมายถึงวิธีการเรียนและเทคนิคการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อ
2. ด้านทัศนคติต่อการเรียน (Study Attitudes) แยกย่อยออกเป็น
 - 2.1 การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval) หมายถึงการมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกในทางที่ดีต่อครู ประกอบด้วยคำถาม 25 ข้อ
 - 2.2 การยอมรับคุณค่าของการศึกษา (Educational Acceptance) หมายถึง การยอมรับความมุ่งหมายทางการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

นภาพร เมฆรักขานันท์ (2515) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยและทัศนคติในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลจำนวน 400 คน แยกเป็นแผนกวิทยาศาสตร์ ชาย 100 คน หญิง 100 คน แผนกศิลป์ ชาย 100 คน หญิง 100 คน โดยใช้แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนของบราวน์ และโฮล์ทซ์แมน แบบ เอช พบว่า นิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยขนาด .614 และ .400 ตามลำดับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีความแตกต่างในด้านนิสัย และทัศนคติในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีนิสัยและทัศนคติในการเรียนไม่แตกต่างกัน

นภพร ทศนัยนา (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาเจตคติและความต้องการด้านผลศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล" จำนวน 1,430 คน ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจ เข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา และเห็นด้วยอย่างยิ่งกับประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลและสังคม มีความเชื่อในทางบวก (Positive) เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และถูกหลักเกณฑ์จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกายได้ การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ วัยและอาชีพ และเชื่อว่าการกีฬาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ เลย

สุจิตร์ ศิริรัตน์ (2522) ได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ระดับอุดมศึกษา แบบสำรวจที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ การหลีกเลี่ยงการพลัดเวลา วิธีการทำงาน การยอมรับในตัวครูและการยอมรับคุณค่าของการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปี 1, 2, 3 และ 4 ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2521 จำนวน 1090 คน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกของข้อกระทง โดยการหาค่า t (t-test) ของข้อความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ มีค่าอยู่ในช่วง 3.29-10.98
2. ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค ได้เท่ากับ .92

3. ค่าความตรงเชิงทำนายของแบบสำรวจโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเกณฑ์ได้ค่าเท่ากับ .51

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบสำรวจ ปรากฏว่า องค์ประกอบด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา และวิธีการทำงาน ระหว่างนิสิตนักศึกษาชายกับหญิงในระดับชั้นเดียวกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนต่างระดับชั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบด้านการยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ระหว่างนิสิตนักศึกษาชายกับหญิงในระดับชั้นเดียวกัน และต่างระดับชั้นไม่แตกต่างกัน

สุวิมล ว่องวานิช (2522) ได้ศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบด้านเข้าปัญหา ปัญหาส่วนตัว นิสัยและทัศนคติทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,175 คน พบว่า นิสัยและทัศนคติโดยส่วนรวมกับองค์ประกอบอื่น ๆ สามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อแยกนิสัยทางการเรียน และทัศนคติทางการเรียนเป็นตัวแปรคนละตัว พบว่าตัวแปรทั้งสองร่วมกับตัวแปรอื่นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสัยทางการเรียนจะมีความสัมพันธ์สูงกว่าทัศนคติทางการเรียน

โพลิต แจ็งสกุล (2525) ได้ทำการวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา กับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายและหญิง จำนวน 435 คน จาก 9 โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนชาย และหญิงมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับสมรรถภาพทางกาย และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .731 และ .692 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา จะมีสมรรถภาพทางกายดีด้วย

นพดล นิลเสถียร (2525) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผลศึกษา ทักษะทางกีฬาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย และหญิง จำนวน 400 คน พบว่าทัศนคติต่อวิชาผลศึกษาของนักเรียนชาย หญิง มีความสัมพันธ์กับทักษะทางกีฬา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาผลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และทักษะทางกีฬาของนักเรียนชาย หญิง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาผลศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จันทร์พร วงศ์สิทธิ์ (2527) ได้ศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยองค์ประกอบคัดสรรที่เป็นลักษณะของนักเรียนในด้านความสนใจทางวิทยาศาสตร์ ทัศนคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และนิสัยในการเรียนตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 429 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจทางวิทยาศาสตร์ ทัศนคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และนิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ดี คือนิสัยทางการเรียน

วาสนา นิตักษ์สาลี (2527) ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผิดเวลา ด้านวิธีการทำงาน และทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษามีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในสังกัดกองการมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนทัศนคติในการเรียนด้านการยอมรับในตัวครูมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่

โสภา โภภณพัฒน์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด" โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษาของ สุรศักดิ์ ศุภเมธีวรกุล กับนักเรียนอาชีวศึกษาชาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษามีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในระดับปานกลาง และนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร กับนักเรียนอาชีวศึกษาต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักเรียนอาชีวศึกษาในต่างจังหวัดมีค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

วิภา แต่งเจริญ (2529) ศึกษาการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีฐานะชั้นปีต่างกัน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2527 จำนวน 1,151 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามภูมิหลังของนิสิต แบบสำรวจสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอน และแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน และวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์หาคู่ ผลการศึกษาพบว่า

1. นิสิตชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูแตกต่างกัน กล่าวคือนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

2. กลุ่มตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนิสิต คือ บรรยากาศการเรียนการสอน โปรแกรมที่จบ ม.ศ.5/ม.6 อันดับการเลือกคณะครุศาสตร์ ประเภทผู้อุปการะ สาขาวิชาที่ศึกษา ประเภทโรงเรียน แต้มเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดา และ ภูมิฐานะ กลุ่มตัวแปรเหล่านี้ อธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อวิชาชีพครูได้ร้อยละ

เทอด แก้วศรี (2529) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของนิสัยทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 606 คน จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบของนิสัยทางการเรียน และทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรทิน จันท์มะโน (2531) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา ความถนัดคะแนนสอบคัดเลือก นิสัย และทัศนคติในการเรียน และบุคลิกภาพ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ จำนวน 424 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2530) เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสม 1 ปี เป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ การยอมรับคุณค่าของการศึกษา คณิตศาสตร์ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 42.40

2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2529) เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสม 1 ปีเป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ วิทยาศาสตร์ ความเข้าใจภาษา ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา และคณิตศาสตร์ โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 28.40

3. เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสม 2 ปี เป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือ วิทยาศาสตร์ ความเข้าใจภาษา คณิตศาสตร์ วิธีการทำงาน ความถนัดเหตุผลเชิงภาษา การชอบสังคม และภาษาอังกฤษ โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 37.42

4. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 (เข้าศึกษาปีการศึกษา 2528) เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสม 1 ปี เป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดคือวิทยาศาสตร์ วิธีการทำงาน และภาษาอังกฤษ โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 29.90

5. เมื่อใช้เกรดเฉลี่ยสะสม 3 ปี เป็นเกณฑ์ พบว่ากลุ่มตัวทำนาศที่ดีที่สุดคือ วิทยาศาสตร์ วิธีการทำงาน ความเข้าใจภาษา และภาษาอังกฤษ โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนาศร้อยละ 37.58

นพรัตน์ บุญสมบูรณ์สกุล (2532) ศึกษาทัศนคติของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีต่อวิชาพลศึกษา ตัวอย่างประชากรที่ใช้คือนักเรียนชาย และหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2531 จำนวน 800 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษา ของสุรศักดิ์ ศุภเมธีวรกุล โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบมาตรวัดทัศนคติทางพลศึกษามาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติคือ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดี
2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำหรับทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

บราวน์ และโฮลซ์แมน (Brown and Holtzman, 1965) ได้ตั้งสมมติฐานว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวกับนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าตัวทำนาศด้านบุคลิกภาพและปัจจัยอื่น ๆ จึงได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนขึ้น (The Survey of Study Habits and Attitudes-SSHA) ไปทดลองใช้กับนักเรียนชาย 227 คน นักเรียนหญิง 228 คน

แล้วนำคะแนนนิสสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียนไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจนิสสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายมีค่าเท่ากับ .48 และนักเรียนหญิงมีค่าเท่ากับ .51 และต่อมาได้นำแบบสำรวจนี้ไปศึกษาว่า นิสสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน ขณะอยู่ในระดับมัธยมศึกษา กับเมื่อย้ายไปเรียนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสำรวจนิสสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน ของนักเรียนชายเท่ากับ .85 และนักเรียนหญิงเท่ากับ .80

กอลเลสซิช (Gallessich, 1970) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวพยากรณ์ 8 ตัว ซึ่งได้แก่ตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพ ภูมิหลังของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียน นิสสัยและทัศนคติทางการเรียน กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาปีที่ 1 จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 164 คน ทั้งนี้เขากล่าวว่าองค์ประกอบหลักที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี คือ ความถนัดทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์เดิม ซึ่งตัวพยากรณ์ทั้งสองมีส่วนร่วมในการทำนายเพียงร้อยละ 25 เมื่อเขาศึกษาโดยใช้ตัวพยากรณ์ทุกตัว ปรากฏว่าตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถึงร้อยละ 62 ซึ่งนิสสัยและทัศนคติทางการเรียนก็เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โคเวล และเอนทวิสเทิล (Cowell and Entwistle, 1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ นิสสัยทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวอย่างประชากร เป็นนักศึกษา ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 117 คน ผลการวิจัยพบว่านิสสัยทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฮิลล์ (Hill, 1971) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการเรียนพลศึกษาของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรัฐอาร์แกนซอร์ (Arkansas) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 969 คน จาก 21 โรงเรียน พบว่า ตัวครูผู้สอน ขนาดของโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน เวลาที่สอนวิชาพลศึกษา ความสามารถทางด้านทักษะของนักเรียน คณะแนะวิชาพลศึกษา ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานั้น เป็นปัจจัยที่มีผลทางด้านทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา

ฮอทจาติ (Hojjati, 1980) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษา หลังจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา ซึ่งจะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด 10 และ 12 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อกิจกรรมพลศึกษาถึง 3 ใน 4 ของนักเรียนทั้งหมด
2. มีความแตกต่างของทัศนคติเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมแต่ละอย่างมีโอกาสจะสร้างทัศนคติต่อกิจกรรมพลศึกษาไม่เท่ากัน
3. นักเรียนในชั้นเกรด 12 มีทัศนคติดีกว่านักเรียนในชั้นเกรด 10
4. นักเรียนผิวขาวมีทัศนคติต่อกิจกรรมพลศึกษามากกว่านักเรียนผิวดำ
5. นักเรียนชายมีทัศนคติต่อกิจกรรมพลศึกษาดีกว่านักเรียนหญิง

เฮย์วูด (Haywood, 1981) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักตนเองกับทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนขององค์การทางศาสนา (Private Church Related University) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการรู้จักตนเอง และทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา หลังจากการเข้าร่วมการเรียนกิจกรรมพลศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน เป็นชาย จำนวน 145 คน เป็นหญิง จำนวน 182 คน ใช้แบบวัดการรู้จักตนเอง ของเทเนนส์ซี

(Tennessee Self - Concept Scale) และแบบวัดทัศนคติของแวร์ (Wear-Physical Education Attitude Inventory) และใช้ AAHPER วัดสมรรถภาพทางกายพบว่า

1. ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา และการรู้จักตนเองในการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งชายและหญิง
2. สมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับการรู้จักตนเอง และทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เรย์ (Ray, 1981) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งชาย และหญิง มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือก และกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดสอบ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้กลุ่มนักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 424 คน ทำการทดสอบในสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ส่วนในการทดสอบครั้งที่สอง ใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิงจำนวน 375 คน ทดสอบในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ โดยใช้แบบวัดทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของคเนียร์ (Kneer) มาทดสอบ ผลจากการทดสอบ พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาที่ดี และไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฮัสลาม และบราวน์ (Haslam and Brown, 1988) ได้ศึกษาผลของการสอนทักษะในการเรียน เพื่อปรับปรุงนิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ใช้วิธีจับคู่แบ่งตามเพศ เชื้อชาติ อายุ ระดับสติปัญญา เวลาเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสม และวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ทั้งสองกลุ่มทำแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของ บราวน์ และโฮลล์แมน หลังจากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (The Brown-Holtzman Effective Study Course)

ทั้งหมด 20 ครั้ง โดยกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการสอน แล้วทั้งสองกลุ่มทำแบบสำรวจนิสัย และทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮล์ส์แมนอีกครั้งหนึ่ง และทำแบบทดสอบการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบสำรวจและแบบทดสอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าการสอนทักษะในการเรียนช่วยปรับปรุงนิสัยในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้นได้

ลอโร (Lauro, 1992) ได้ศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และความมุ่งหวังด้านพฤติกรรมของนักศึกษาหญิงในวิทยาลัย ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการเดินแอโรบิค และกิจกรรมการออกกำลังกาย ใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิงที่เข้าร่วมกิจกรรมการเดินแอโรบิค และกิจกรรมการออกกำลังกาย จำนวน 107 คน กับนักศึกษาหญิงที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเดินแอโรบิค และกิจกรรมการออกกำลังกาย จำนวน 106 คน ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 46 ของความแปรปรวนในเรื่องพฤติกรรม มีสาเหตุมาจากทัศนคติและบรรทัดฐานในการนึกคิด ทัศนคติเพียงอย่างเดียวมีค่าความแปรปรวนร้อยละ 40 ความเชื่อในผลของการออกกำลังกาย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ จากการเปรียบเทียบกลุ่มที่ออกกำลังกายกับกลุ่มที่ไม่ได้ออกกำลังกาย พบว่ากลุ่มที่ออกกำลังกายมีทัศนคติ ความเชื่อ ความมุ่งหวังด้านพฤติกรรม และการยอมรับตนเองในเรื่องความสามารถทางกายในการเข้าร่วมกิจกรรมดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ออกกำลังกาย

ซานันเดรีย (Zanandrea, 1992) ได้ประเมินแบบวัดทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของแวร์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลแบบวัดทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของแวร์ และเพื่อศึกษาว่าการจัดลำดับทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษาในรายการแบบวัด มีความสัมพันธ์กับการจัดลำดับในตัวเองหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดลำดับตัวเองในแบบวัด (Inventory self-rating) กับการจัดลำดับตนเองของ

นักเรียน (The students' self-rating) อยู่ในระดับต่ำ คือ .523, .313 และ .439 ตามลำดับ

คาร์น (Cairns, 1993) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ทางความสามารถพิเศษ และทัศนคติของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของนักศึกษากับตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้คือ ความสามารถพิเศษ คะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษา และค่าคะแนนจากการทดสอบการอ่าน (Degrees of Reading Power) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาต่ำ แต่คะแนนจากการทดสอบการอ่าน (DRP) สูง จะมีความสามารถในการศึกษาคิดว่ากลุ่มที่มีคะแนนความสามารถพิเศษมีคะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษา และคะแนนจากการทดสอบการอ่าน (DRP) ต่ำทั้งหมด และพบว่ากลุ่มตัวอย่างของการวิจัยมีนิสัยที่มีต่อการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ไม่ค่อยสนใจการเรียน เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มที่มีคะแนนจากการทดสอบการอ่าน (DRP) สูง กับกลุ่มที่มีคะแนนจากการทดสอบการอ่าน (DRP) ต่ำ พบว่ามีความสนใจต่อการเรียน และมีความเชื่อมั่นในตนเองแตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า

1. นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นิสัยทางการเรียน เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่สามารถใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
3. ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยทางการเรียนดีกว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
4. เมื่อผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขนิสัยทางการเรียนให้ดีขึ้นแล้ว จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย
5. ทัศนคติต่อการเรียน และทัศนคติต่อวิชาชีพพลศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน